

25 fiil, üç zaman

Tek kalıp, üç zaman, en kullanışlı 25 fiil, beş alıştırma.

Her çekimi yüksek sesle söyle.

AD _____

TARİH _____

A. BİR FİİL, ÜÇ ZAMAN

KATAB / YİKTİB · YAZMAK

Mısır Arapçasında fiilin bir geçmiş (mazi) ve bir şimdiki (muzari) biçimi var. Gerisi ön ektir: şimdiki zaman ve alışkanlıklar için **bi-**, gelecek için **ha-**. Bu tabloyu öğren, fiillerin çoğunu çekebilirsin.

KİŞİ	GEÇMİŞ (MAZİ)	ŞİMDİKİ (Bİ-)	GELECEK (HA-)	ARAPÇA (ŞİMDİKİ)
ana ben	katabt	baktib	haktib	بکتب
enta sen (erkeğe)	katabt	bitiktib	hatiktib	بتکتب
enti sen (kadına)	katabti	bitiktibi	hatiktibi	بتکتبی
huwwa o (erkek)	katab	biyiktib	hayiktib	بیکتب
hiyya o (kadın)	katabit	bitiktib	hatiktib	بتکتب
ehna biz	katabna	biniktib	haniktib	بنکتب
entu siz	katabtu	bitiktibu	hatiktibu	بتکتبوا
humma onlar	katabu	biyiktibu	hayiktibu	بیکتبوا

Dikkat: **enta** ile **hiyya** aynı şimdiki zaman biçimini paylaşır (bitiktib); **ana** ile **enta** aynı geçmiş biçimini (katabt). Gerisini bağlam halleder.

bi- = şimdi ve alışkanlıklar

baktib = yazıyorum ve yazarım. **bashrab 'ahwa kull yom** = her gün kahve içerim. 'ayiz, lazim, mumkin'den sonra **bi-** düşer: 'ayiz **aktib**, lazim **aruh**, mumkin **ashrab?**

ha- = gelecek

bi- yerine **ha-** koy:

hakallimak bukra = seni yarın ararım. **hanruh masr es-seif** = bu yaz Mısır'a gidiyoruz.

Eksiz şimdiki zaman karar sorar: **aruh dilwa'ti?** = şimdi gideyim mi?

Olumsuzluk: ma- ... -sh

Fiili iki yandan sar:

makatabtish (yazmadım), **mabaktibsh** (yazmam).

Gelecek zaman ve fiil olmayanlar önüne **mish** alır: **mish haktib**, **mish 'ayiz**, **mish masri**, **mish hena**.

EMİR KİPİ

KADINA -İ, GRUBA -U EKLE

ruh! git (k: ruhi) · ta'ala! gel (k: ta'ali) · kul! ye (k: kuli) · ishrab! iç (k: ishrabi) · isma'! dinle (k: isma'i) · 'ul! söyle (k: 'uli). Olumsuz emir: **matruhsh!** gitme.

Aıştırma 1 Tabloyu tamamla: shirib / yishrab (içmek)

-- / 20

Üç biçim yeşil renkte verildi. Kalanını yukarıdaki katab kalıbıyla doldur. Her biçimi yazarken söyle.

KİŞİ	GEÇMİŞ (MAZİ)	ŞİMDİKİ (Bİ-)	GELECEK (HA-)
ana	shiribt		
enta			
enti			
huwwa		biyishrab	
hiyya			
ehna			hanishrab
entu			
humma			

B. 25 FİİL

• = DÜZENSİZ

Geçmiş ve şimdiki zaman, sözlüklerin kullandığı biçim olan **huwwa** (o) için verildi. Diğer kişileri 1. sayfadaki tabloyla kur. Bir fiilin iki biçimini de bakmadan söyleyebildiğinde kutusunu işaretle.

TÜRKÇE	GEÇMİŞ (O)	ŞİMDİKİ (O)	ARAPÇA	ÖRNEK
☐ gitmek	rah •	biyruh	بيروح	baruh esh-shughl işe giderim
☐ gelmek	gih •	biyigi	بييجي	hiyya gat imbarih o dün geldi
☐ yapmak, etmek	'amal	biyi'mil	بيعمل	biti'mil eh? ne yapıyorsun?
☐ yemek	kal •	biyakul	بياكل	kalt kushari kuşari yedim
☐ içmek	shirib	biyishrab	بيشرب	bashrab shay çay içerim
☐ bilmek	'irif	biyi'raf	بيعرف	ma'rafsh bilmiyorum
☐ istemek	kan 'ayiz	'ayiz / 'ayza	عايز	'ayiz mayya su istiyorum (bi-almaz, sıfat gibi çalışır)

☐ söylemek	'al •	biy'ul	يقول	'ult eh? ne dedin?
☐ görmek	shaf •	biyshuf	يشوف	shuft el-film? filmi gördün mü?
☐ konuşmak	itkallim	biyitkallim	يتكلم	batkallim 'arabi shwayya biraz Arapça konuşurum
☐ anlamak	fihim	biyifham	يفهم	fihimt! anladım!
☐ öğrenmek	it'allim	biyit'allim	يتعلم	bat'allim masri Mısır Arapçası öğreniyorum
☐ çalışmak	ishtaghal	biyishtaghal	يشتغل	bitishtaghal fein? nerede çalışıyorsun?
☐ oturmak (yaşamak)	sikin	biyuskun	يسكن	sakin fi berlin Berlin'de oturuyorum (ortaç, çok yaygın)
☐ uyumak	nam •	biynam	ينام	nimt badri erken uyudum
☐ uyanmak	sihi	biyisha	يصحى	basha s-sa'a sab'a yedide uyanırım
☐ satın almak	ishtara	biyishtiri	يشترى	ishtareit 'eish ekmek aldım
☐ ödemek	dafa'	biyidfa'	يدفع	ana hadfa' ben ödeyeceğim
☐ almak	khad •	biyakhud	يأخذ	khud taksi taksiye bin
☐ vermek	idda •	biyiddi	ييدي	iddini el-hisab hesabı ver
☐ sevmek, beğenmek	habb	biyhibb	يحب	bahibb el-mulukhiyya mulukhiyyayı severim
☐ okumak	'ara	biyi'ra	يقرا	ba'ra 'arabi Arapça okurum
☐ yazmak	katab	biyiktib	يكتب	iktib ismak adını yaz
☐ yürümek	mishi	biyimshi	يمشي	namshi? gidelim mi? (kelimesi kelimesine: yürüyelim mi)
☐ yapabilmek	'idir	biyi'dar	يقدر	ma'darsh yapamam

Düzensizler •

- **Ortası uzun ünlülü fiiller** ünsüzle başlayan ekten önce bu ünlüyü kısaltır: rah → **ruht** (gittim), shaf → **shuft**, nam → **nimt**, 'al → **'ult**. Şimdiki zaman uzun ünlüyü korur: baruh, bashuf, banam, ba'ul.
- **kal, khad** (yemek, almak) geçmişte kısadır: kalt, khadt; şimdiki zaman bakul, bakhud. **gih** (gelmek) en ayrıksı olan: geit (geldim), gat (o geldi, kadın), şimdiki zaman bagi, biyigi.
- **idda** (vermek): geçmiş iddeit, iddit (o, kadın); şimdiki zaman baddi, biyiddi. Geçmişteki -a sonu ana/enta için -eit olur.

C. ALIŞTIRMALAR**Alıştırma 2 Geçmiş, şimdi mi gelecek mi?**

-- / 8

G (geçmiş), Ş (şimdi / alışkanlık) veya GL (gelecek) kutusunu işaretle. Ön ek sana söyler.

1 hashuf el-film bukra. ☐ G ☐ Ş ☐ GL	2 bashrab 'ahwa kull yom. ☐ G ☐ Ş ☐ GL
3 ruht masr es-sana elli fatit. ☐ G ☐ Ş ☐ GL	4 hiyya bitishtaghal fi bank. ☐ G ☐ Ş ☐ GL
5 kalna kushari imbarih. ☐ G ☐ Ş ☐ GL	6 hanitkallim 'arabi ba'd sana. ☐ G ☐ Ş ☐ GL
7 humma biyi'rafu el-gawab. ☐ G ☐ Ş ☐ GL	8 ishtareit 'eish es-subh. ☐ G ☐ Ş ☐ GL

Alıştırma 3 Zamanı değiştir

-- / 6

Fiili parantezdeki zamanda yeniden yaz.

- 1 bakul (geçmiş) → _____
- 2 shuft (gelecek) → _____
- 3 haruh (şimdi) → _____
- 4 hiyya katabit (şimdi) → _____
- 5 binam (geçmiş) → _____
- 6 entu dafa'tu (gelecek) → _____

Alıştırma 4 Hayır de

-- / 6

Her cümleyi olumsuz yap. ma-...-sh mi, mish mi?

- 1 baktib → _____
- 2 haruh → _____
- 3 'andi wa't → _____
- 4 huwwa 'ayiz → _____
- 5 shuft → _____
- 6 hiyya bitishtaghal → _____

Alıştırma 5 Senin günün

Kendin hakkında beş cümle yaz: ikisi dün hakkında (geçmiş), ikisi her gün hakkında (bi-), biri yarın hakkında (ha-). 2. sayfadan en az beş farklı fiil kullan.

1 • İMBARİH (DÜN)

2 · İMBARİH

3 · KULL YOM (HER GÜN)

4 · KULL YOM

5 · BUKRA (YARIN)

Bir partnerle: **'amalt eh imbarih?** (dün ne yaptın?) ve **hati'mil eh bukra?** (yarın ne yapacaksın?) diye sor. Her birine bir cevap not et, sonra rolleri değiştirin.

PARTNER · İMBARİH

PARTNER · BUKRA

Bitti mi? Konuşma kontrolü

- ☐ Katab tablosunun tamamını, üç zamanı da yüksek sesle söyledim.
- ☐ 2. sayfadaki 15 fiilin geçmiş ve şimdiki zamanını bakmadan söyleyebiliyorum.
- ☐ Alıştırma 5'teki beş cümlemi partnerime (veya aynaya) okumadan söyledim.

Cevap anahtarı

Öğretmenler ve kendi kendine öğrenenler için. Kağıdı sınıfta dağıtmadan önce bu sayfayı ayır.

Alıştırma 1 Geçmiş: shiribt · shiribt · shiribti · shirib · shirbit · shiribna · shiribtu · shirbu · **Şimdiki:** bashrab · bitishrab · bitishrabi · biyishrab · bitishrab · binishrab · bitishrabu · biyishrabu · **Gelecek:** hashrab · hatishrab · hatishrabi · hayishrab · hatishrab · hanishrab · hatishrabu · hayishrabu. (shirbit ve shirbu'da düşen ünlüye dikkat; shiribit / shiribu da kabul edilir.)

Alıştırma 2 1 GL · 2 Ş · 3 G · 4 Ş · 5 G · 6 GL · 7 Ş · 8 G

Alıştırma 3 1 kalt · 2 hashuf · 3 baruh · 4 hiyya bitiktib · 5 nimt · 6 entu hatidfa' u

Alıştırma 4 1 mabaktibsh · 2 mish haruh · 3 ma'andish wa't · 4 huwwa mish 'ayiz · 5 mashuftish · 6 hiyya mabtishtaghalsh

Alıştırma 5 Serbest cevap. Örnek: 1 imbarih ruht esh-shughl. · 2 kalt kushari wi shiribt shay. · 3 kull yom basha s-sa'a sab'a. · 4 bat'allim masri kull yom. · 5 bukra hashuf film ma'a sahbi.

ÖĞRETMEN NOTLARI

- Süre: kağıdın tamamı için yaklaşık 50 dakika. İki derse rahat bölünür: zamanlar (A, B, Alıştırma 1-3) ve olumsuzluk ile konuşma (Alıştırma 4 ve 5).
- Alıştırma 1'den önce katab tablosunu koro halinde çalıştır: sen kişiyi söyle, sınıf üç biçimi de söylesin. Sonra kimse yazmadan önce ikililer aynısını shirib ile yapsın.
- Alıştırma 4 anahtar alıştırma değildir. Fiillerde ma-...-sh sarması, diğer her şeyin önünde mish: başlangıç seviyesinin ihtiyacı olan tek olumsuzluk kuralı budur ve en uzun süre yanlış yapılan da budur.
- Sık hata: 'ayiz, lazim ve mumkin'den sonra bi-'yi tutmak ('ayiz baktib). Her seferinde düzelt: 'ayiz aktib. İkinci sık hata, Türkiye'deki Arapça derslerinden alışılan fasih gelecek zamanı (sa-/sawfa) ha- yerine kullanmak.
- Yazım akademik bir standart değil, Mısırlıların günlük kullanımıdır: ' = gırtlak kesmesi (Kahire'de ق), ' = ayn (boğazdan sıkıştırılmış a), g = ج, kh = hırıltılı h (Almanca "Bach"), sh = ش, h her zaman okunur.

SIRADAKİ ÇALIŞMA KAĞIDI

Çalışma kağıdı 6: En sık kullanılan 200 kelime, işlevine göre gruplanmış, 7 günlük plan ve üç kendini-sına sütunuyla. yallahspeak.com/tr/worksheets/misir-arapcasi adresinde ücretsiz.

Gününü Mısır Arapçasıyla bir yapay zekâ partnerine anlatmak ve konuşurken fiil çekimlerinin düzeltilmesini istiyorsan Yallah Speak uygulamasını dene (başlangıç ücretsiz, iOS ve Android).